

NADAČNÍ FOND **JOSEFA LUXE**

**výroční zpráva
2016**

Úvodní slovo předsedkyně správní rady

Vážení přátelé,

když jsme v roce 2001 vyhlašovali první programy Nadačního fondu Josefa Luxe, měli jsme všichni nějakou představu, co bude za dlouhých patnáct let. V detailech jsme se asi lišili, ale v tom základním jsme se vždycky shodovali: Svět musí být lepší alespoň o malý kousíček. Proto tu jsme a proto to děláme.

Spoléháme na lidi podobně naladěné a jsme šťastní, že je nalézáme. Za patnáct let to lze nazvat zkušeností, která je asi nejcennější. Politická konstelace se mění, což je v demokracii jen zdravé. Jsme však také svědky střetů a událostí někdy jen stěží vysvětlitelných a některé projevy lidského nepřátelství je pro nás těžké pochopit, natož se s nimi vyrovnat. A hlavně – my se vyrovnat nechceme. Proto tu jsme a proto to děláme.

Podporou etické výchovy chceme pomoci mladé generaci, aby snáze rozpoznala a našla hodnoty, které na trhu neobjeví. Pomocí lidem, jejichž nejbližší zastihla těžká choroba, chceme usnadnit jejich úkol pomáhat v nouzi. Přispíváme k rozvoji diskuse nad kvalitou a zodpovědností masových sdělovacích prostředků, protože vývoj této oblasti společenského života je velmi citlivý – přináší svobodu a s ní i stálé nebezpečí jejího zneužití.

V této oblasti jsme v loňském roce dospěli k rozhodnutí, že nadále nebudeme udělovat cenu Ano, Ano, Ne, Ne za mediální počin roku. Pro úzký okruh členů správní rady a externích spolupracovníků NFJL je obtížné obsáhnout stále pestřejší paletu mediálních výstupů a výběr oceněných je pak nezbytně jen náhodný. Rozhodli jsme se proto nahradit tuto cenu každoročním oceňováním studentských prací. Inovovaná pravidla pro udělování této ceny – napříště každoroční – najdete na našich stránkách www.fondlux.cz.

Děkuji vám všem, kteří nás podporujete. Jen díky vám dokážeme dělat drobnou práci, která – jak věříme – přispívá ke zlepšení vztahů mezi lidmi. Proto tu jsme a proto to děláme. Díky, že s vámi.

Věra Luxová
předsedkyně

Základní údaje o fondu

Název:	Nadační fond Josefa Luxe
Zřizovatelé:	Věra Luxová (manželka Josefa Luxe) Josef Lux (syn Josefa Luxe)
Sídlo fondu:	Dvořiško 37, Choceň 565 01
IČO:	25 95 11 65
DIČ:	CZ259 511 65
Bankovní spojení:	číslo účtu u KB: 86 - 0651200217/0100
Internet:	http://www.fondlux.cz/
E-mail:	info@fondlux.cz
Vznik:	18. 4. 2001
Čestný výbor:	Václav Havel † Chiara Lubichová † Miloslav Vlk Dagmar Burešová Zuzana Roithová Jiří Grygar Jan Kalvoda Vladimír Mlynář Jan Sokol
Správní rada:	
Předsedkyně:	Věra Luxová
Členové:	Josef Lux ml. Jan Šimáček Eva Rolečková Marie Nováková Miloslav Kotek Jiří Poláček
Revizor:	Václav Klička

1. Účel nadačního fondu

1. Podpora iniciativ a aktivit přispívajících k vytváření, rozvoji a ochraně duchovních, etických a kulturních hodnot. Přednostně budou podporovány aktivity usilující o:

- vytváření přátelských vztahů a vztahů spolupráce mezi skupinami i mezi jednotlivci, které umožňují odstraňování bariér bránících snahám o dosažení společného dobra
- důstojné postavení společenských menšin a respektování jejich osobitosti ze strany většiny
- rozvíjení občanské odpovědnosti za veřejné věci a posilování občanské společnosti
- rozvoj dovedností a znalostí napomáhajících orientaci v oblasti informací a jejich hodnocení
- odpovědnost při šíření informací
- etickou výchovu

2. Osvěta a poskytování podpory aktivitám duchovní, psychologické a jiné pomoci nemocným leukémií a jejich blízkým.

Jak chápeme cíle fondu

Uzavřenost do sebe a partikularismus zájmů jsou smutným dědictvím minulosti. Chceme podporovat iniciativy pomáhající skupinám i jednotlivcům otevírat se, vycházet z úzkého okruhu svého světa a probouzet v sobě konstruktivní zájem o veřejné věci.

Již existují snahy různých skupin, kterým jde upřímně o dobro společnosti, ale často působí izolovaně, čímž se účinnost jejich práce snižuje. Chceme napomáhat propojování různých iniciativ, které mají podobné zaměření, aby synergickým působením docházelo ke zvyšování účinnosti jejich práce. Budeme podporovat úsilí o prosazování pozitivních hodnot v politice, které jdou napříč politickým spektrem a přispívají ke kultivaci naší politické scény.

Xenofobie je rovněž jedním z trpkých dědictví naší minulé uzavřenosti. Menšiny byly odjakživa vhodným objektem, který sehrával roli obětního beránka odvádějícího pozornost od skutečných problémů společnosti. Jde nám o posilování vědomí základní rovnosti všech lidí bez ohledu na jejich rasovou a náboženskou či jinou příslušnost.

Stále větší výzvou se stává multikulturní charakter současného světa. Budeme proto podporovat programy rozvíjející dialog mezi různými náboženstvími a kulturami a jejich poznávání v různých prostředích.

Naše demokracie je stále velmi křehká i pro malou osobní iniciativu občanů a chybějící pocit zodpovědnosti za věci kolem nás. Silné a odborně fundované instituce občanské společnosti mohou být pomocí při řešení tohoto problému. Mohou se zároveň stát partnerem státních orgánů při řešení řady specifických otázek, týkajících se např. určitých skupin obyvatelstva.

Chceme napomáhat tomu, aby docházelo k růstu spolupráce mezi státem a občanskou společností a vytrácel se pocit konkurence, který je k oboustranné škodě.

Občanské instituce jsou důležité i proto, že rozvíjením principu subsidiarity mohou nejen posilovat sebevědomí občanů ve vztahu ke státu, ale i šetřit prostředky státního rozpočtu.

Chceme napomáhat růstu spolupráce mezi státem a církvemi jakožto významnými nositeli kulturní identity našeho národa.

Současný rozvoj informatiky přináší informační zahlcení. Dnes je zcela evidentní, že bez průpravy, jak informace vyhodnotit, a bez schopnosti je rozlišit se vystavujeme dezorientaci, případně i manipulaci. Studium práce s informacemi se stane jednou ze vzdělávacích priorit budoucnosti. U nás je tato oblast dosud neoraným polem, a proto budeme podporovat iniciativy zlepšující tuto situaci.

Informační rozvoj přináší i problémy etické. V době globalizace může nesprávná informace vědomě či nevědomě vyslaná do informační sítě způsobit velké škody materiálního i duchovního charakteru. Proto se zaměříme na programy výchovy k odpovědnosti při šíření informací.

Považujeme za důležité, aby etická výchova na školách směřovala k zakotvení mladého člověka v transcendentních hodnotách. Nechceme se smířit s relativizací morálky, v níž spočívá nebezpečí nejen pro demokracii, ale i riziko, že dojde k přerušení kontinuity celé naší civilizace. Proto je podpora programů etické výchovy jednou z našich významných priorit.

Onemocnění leukémií je doprovázeno psychickou zátěží, která ohrožuje psychickou rovnováhu nejen pacienta, ale i jeho rodinného společenství. Psychologická a duchovní podpora nemocného a jeho blízkých je stejně důležitá jako léčba samotná a – je-li správně vedena – může se stát stimulem růstu lidské zralosti u jejich příjemců. Naše podpůrné programy v této oblasti se zaměří právě tímto směrem.

2. Přehled činností

Nadační fond pokračoval i v roce 2016 ve svých hlavních prioritách: Programu podpory etické výchovy na základních a středních školách a angažování v oblasti mediálního vzdělávání podporou cyklu seminářů „Člověk a média“. V březnu vyhlásil Program podpory pacientů s hemato-onkologickým onemocněním.

V květnu udělil Cenu Nadačního fondu Josefa Luxe „ANO, ANO, NE, NE“ za eticky významný mediální počin a na podzim uspořádal další z řady benefičních koncertů na Hemžích. To vše by nebylo možné bez získávání nadačních darů, kterému se nejvíce osobně věnovala předsedkyně fondu.

V roce 2016 Nadační fond Josefa Luxe vyhlásil tyto programy:

2.1 Programy

2.1.1 Program podpory Etické výchovy

Slavnostní vyhlášení výsledků Programu podpory etické výchovy proběhlo v úterý 1. listopadu 2016 v Poslanecké sněmovně PČR v Praze. Akce byla pořádána pod záštitou poslance Jiřího Miholy, místopředsedy školského výboru, a za účasti europoslankyně Michaely Šojdrové.

Setkání se zúčastnili ředitelé oceněných škol spolu s pedagogy pro etickou výchovu. Bylo oceněno všech 14 přihlášených škol a bylo uděleno 5 prvních míst, 5 druhých míst a 4 třetí místa.

Na úvod účastníky přivítal p. Jiří Mihola a ocenil přínos etické výchovy na školách. Předsedkyně nadačního fondu krátce připomenula cíle nadačního fondu a spolu s novou koordinátorkou Programu podpory etické výchovy Marií Novákovou předala ocenění.

Europoslankyně Michaela Šojdrová se ve svém vystoupení věnovala etické výchově v tématické zprávě ČŠI. Ta především sledovala, zda školy mají zavedenou etickou výchovu, jaká témata etické výchovy jsou zařazována a jaké výukové metody a formy jsou využívány, kolik žáků se výuky účastní a jaké jsou aprobace pedagogů, kteří se podílejí na vzdělávání v oblasti etické výchovy. Cílem tématické zprávy bylo zmapovat stav výuky témat etické výchovy a získat podněty pro její další rozvoj. Na základě výsledků doporučuje posilovat průřezové pojetí etické výchovy a posilovat prožitkové formy vzdělávání dětí s cílem osvojení a upevnění hodnotového systému.

J. Mihola, M. Šojdrová

Prosazování etické výchovy do škol není jednoduché. Od roku 2010 se zařadila jako doplňující vzdělávací obor do Rámcově vzdělávacích programů pro základní a střední školy. Nabízí určitou pomoc při řešení závažných problémů dnešní doby a vzhledem k narůstající agresivitě dětí a mládeže i jakousi prevencí negativních jevů, jako je např. nárůst kriminality. Z každoročních setkání zástupců škol se ukazuje, že efekty této výchovy jsou okamžité. Mění se chování dětí, dochází i k pozitivnímu ovlivnění atmosféry na školách. Nelze si než přát, aby školy využily této možnosti a etickou výchovu zařadily do svých Rámcově vzdělávacích programů ve větší míře.

N.Nováková, M.Šojdrová, E.Píchová (ETV), V.Luxová, M.Nováková

Hodnotící kritéria soutěže byla:

- počet žáků školy a procento žáků zapojených v rámci výuky etické výchovy
- zařazení etické výchovy do školského vzdělávacího programu (ŠVP), rozsah, organizace a kvalita výuky, systematickosti, komplexnosti, informovanosti a spolupráce celého pedagogického sboru v rámci cílů výuky etické výchovy (EV), provázanosti etické výchovy s ostatními předměty, zřízení funkce školního koordinátora ETV
- speciální vzdělání pedagogů vyučujících tento předmět, preferovány budou školy, kde ETV vyučuje absolvent-absolventka akreditovaného kurzu výuky ETV podle prof. Roberta Roche Olivara a Mgr. Ladislava Lencze, pořádaného EF ČR a ty, které mají proškolený celý/část učitelského sboru v základních tématech etické výchovy
- ke kladnému hodnocení přispěje také využívání výukové pomůcky Rubikon
- zapojení žáků do organizace akcí jak v rámci školy, tak i aktivit mimo školu (ve prospěch obce a jejích obyvatel, sociálních, zdravotních, volnočasových zařízení a aktivit) apod.

- ke kladnému hodnocení přispěje zařazení těchto aplikačních témat: finanční inteligence a mediální výchova
- za přednost bude považována stručnost a věcnost přihlášky

Oceněné školy:

1. místo

a nadační příspěvek ve výši 20 tis. Kč získaly:

Základní škola a Mateřská škola Povrly, okres Ústí nad Labem

Církevní základní škola ve Veselí nad Moravou

Gymnázium Dr. Emila Holuba Holice

Církevní základní škola ORBIS-PICTUS Tábor

Masarykova základní škola Zásada

2. místo

a nadační příspěvek ve výši 15 tis. Kč získaly:

Základní škola Hradební, Broumov

Základní škola Brumov – Bylnice

Základní škola a Mateřská škola Hradec Králové – Svobodné Dvory

Gymnázium a Střední odborná škola pedagogická Nová Paka

Základní škola a Základní umělecká škola Dolní Němčí

3. místo

a nadační příspěvek ve výši 10 tis. Kč získaly:

Základní škola Floriána Bayera, Kopřivnice

Základní škola Turnov

Základní škola a Mateřská škola Darkovice

Základní škola 28. října Žamberk

2.1.2. Program podpory pacientů s hemato-onkologickým onemocněním

Program byl vyhlášen ve snaze podpořit subjekty systematicky pracující na zlepšení psychologické a duchovní podpory pacientů se závažným hemato-onkologickým onemocněním a jejich blízkých. Do programu se mohly přihlásit neziskové organizace, systematicky pracující na zlepšování informovanosti pacientů s hemato-onkologickou malignitou a jejich blízkých. Zlepšení informovanosti mělo být zaměřeno na informace o podstatě onemocnění, diagnostice a léčbě, dále zlepšení informovanosti a orientace v možnostech sociální a duchovní podpory. Další možností byla aktivní účast či organizování vlastních seminářů a setkání pro pacienty.

Kritéria hodnocení:

- počet pacientů zapojených do projektu
- personální zajištění projektu
- dlouhodobá udržitelnost projektu
- rozsah aktivně poskytované přímé psychologické, duchovní a sociální pomoci pacientům
- spolupráce s odborníky z oborů psychologie, sociálních služeb a medicíny
- spolupráce s ostatními subjekty z neziskového sektoru
- spolupráce se zdravotnickými zařízeními pečujícími o hemato-onkologické pacienty
- přehlednost a komplexnost projektu

V roce 2016 jsme oslovili s Programem podpory hematologických pacientů a jejich blízkých 8 organizací zabývajících se psychosociální podporou pacientů s hematologickou malignitou. Do programu se přihlásily dva subjekty, které jsme podpořili již v roce 2015.

Amelie, z.s.

Od roku 2006 poskytuje psychosociální pomoc dospělým onkologicky nemocným a jejich blízkým. V roce 2016 jsme podpořili částkou 39 000Kč pokračování projektu „Dobrovolníci Amelie na hemato-onkologické ambulanci VFN v Praze“. Akreditovaný dobrovolnický program vede Amelie od roku 2007. Od roku 2014 funguje dobrovolnická činnost na ambulanci VFN, kam docházejí dobrovolníci 4x týdně na 2-3 hodiny denně. Nadační příspěvek byl použit na vzdělávání dobrovolníků, koordinátora a supervize, výtvarný materiál a potřeby, výpisy z rejstříku trestů a občerstvení.

Diagnóza leukémie, z.s.

Je pokračovatelem o.s. Diagnóza CML, které jsme v minulosti opakovaně podpořili. Organizace vzešla z iniciativy nemocných a je řízena představenstvem složeným z pacientek, které za sebou mají výjimečné zkušenosti. Cílem organizace je informační a právní podpora a pomoc pacientům s leukémiemi a jejich rodinám, zlepšování kvality života pacientů a zvyšování úrovně komunikace mezi pacienty a lékaři.

V roce 2016 jsme spolek podpořili částkou 30 000Kč, určenou na projekt regionálních setkání nemocných a blízkých v Praze, Brně a v Ostravě konaných v roce 2017. Setkání jsou příležitostí k edukaci pacientů o současných trendech v léčbě a managementu nežádoucích účinků. Odborný program poskytuje nemocným a jejich blízkým příležitost nahlédnout do odborné problematiky ve sděleních přizpůsobených laickému publiku. Během diskuze mají účastníci možnost klást otázky, na které nebývá v ordinaci prostor.

V programu hodláme pokračovat i v roce 2017.

2.2 Konference, ceny a další aktivity

2.2.1 Vyhlášení Ceny Nadačního fondu Josefa Luxe za rok 2015 ANO, ANO, NE, NE

Správní rada Nadačního fondu Josefa Luxe udělila již počtvrté Cenu Nadačního fondu Josefa Luxe. Tato cena je udělována za eticky významný mediální počín v ČR a za rok 2015 ji obdrželi autoři výzvy „Vědci proti strachu a lhostejnosti“, Mgr. Lukáš Novák, Mgr. Anna Vanclová a Mgr. Martin Blažek z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Výzva byla zveřejněna 17.8.2015 a podepsalo ji na tři tis. vědců a osm tis. zástupců veřejnosti. Text výzvy www.vyzvavedcu.cz

Zdůvodnění:

Výzva, která vznikla z iniciativy pražských vysokoškolských studentů, je reakcí na šířící se projevy strachu z jiných náboženství a kultur v souvislosti s tématem imigrace. Nesnaží se problematiku zjednodušit ani vystupovat s nabídkami konkrétních kroků.

Jejím cílem je apel na média a politiky, aby ve snaze o sledovanost či popularitu neposkytovali prostor lidské nesnášenlivosti a aktivně se postavili proti šíření paniky a nenávisti, která je živnou půdou pro šíření extremistických hnutí.

Nadační fond Josefa Luxe byl založen k podpoře hodnot jako snášenlivost, tolerance a pozitivní komunikace mezi lidmi. V účelu založení fondu je přímo uvedeno:

„Jde nám o posilování vědomí základní rovnosti všech lidí bez ohledu na jejich rasovou a náboženskou či jinou příslušnost...Budeme proto podporovat programy rozvíjející dialog mezi různými

A. Vanclová, L. Novák, V. Luxová

náboženstvími a kulturami a jejich poznávání v různých prostředích.“ Uvedenou petici chápe Správní rada Nadačního fondu jako snahu o naplňování týchž hodnot.

Dalším z cílů fondu, k jejichž naplňování je vyhlašována i nyní udělovaná cena, je etika šíření informací. V cílech fondu se praví: „V době globalizace může nesprávná informace vědomě či nevědomě vyslaná do informační sítě způsobit velké škody materiálního i duchovního charakteru. Proto se zaměříme na programy výchovy k odpovědnosti při šíření informací.“

S tím zcela koresponduje text výzvy: „Apelujeme na média, aby si uvědomila svou nesmírnou moc nad názory společnosti. Informujte pravdivě a s chladnou hlavou, nešířte vykonstruované senzace a paniku. Svoboda slova patří k tomu nejcennějšímu, co máme. Užívejte ji zodpovědně a citlivě. Historie učí, že strach plodí nesvobodu. Svoboda slova, zneužitá ke lži a očerňování nevinných, zabíjí sebe samu.“

Správní rada Nadačního fondu i vzhledem k tomu, že výzva našla ohlas u cca 3 tisíc vědců a 8 tisíc zástupců veřejnosti, ji považuje za mediální čin roku 2015 a uděluje jí za tento rok cenu Nadačního fondu Josefa Luxe.

Cena byla předána ve čtvrtek 26. května 2016 v pražském Americkém centru v rámci 28. konference Člověk a média. Cenu **za eticky významný mediální počin v ČR** uděluje Správní rada Nadačního fondu Josefa Luxe každým druhým rokem. Toto ocenění může získat jednotlivec, organizace či kolektiv za pořad, článek, projev nebo i výrok. Při oceňování budou preferovány především hodnotné mediální počiny veřejných představitelů - osobností.

Správní rada cenu uděluje na základě těchto kritérií:

pravdivost (analýz i reflexí cílených na příčiny jevů, solidnost interpretace faktů)

věcnost (argumenty místo manipulace)

nestrannost (neideologičnost)

odvážnost (ve směřování k podstatě, neužívání klišé a blábolů)

závažnost a aktuálnost tématu (politický rozměr)

přítomnost etických konsekvencí

dosah (schopnost oslovení dostatečně široké skupiny)

celkový etický přínos (jako souhrn uplatnění předcházejících bodů)

Cena se skládá z písemného ocenění obsahujícího zdůvodnění a umělecké grafiky akademického malíře Petra Štěpána.

Poprvé byla udělena za rok 2009 kolektivu aktuální publicistiky zpravodajství České televize pod vedením Čestmíra Fraňka za cyklus pořadů s názvem Historie.cs. Za rok 2011 byla Cena udělena Tomáši Němečkovi a Václavu Drchalovi za vedení přílohy Lidových novin Právo a Justice, která začala vycházet v lednu 2011. Za rok 2013 byla udělena Pavlíně Kvapilové za článek „Komu se nelíbí, když lidé přemýšlejí?“

2.2.2 Cyklus Člověk a média

V roce 2016 pokračoval cyklus konferencí Člověk a média. Jarní konference s názvem „Je ohrožena nezávislost veřejnoprávních médií?“ se snažila odpovědět na tuto provokativní otázku a odkrýt vztahy, které jsou v pozadí boje veřejnoprávních médií o nezávislost. Podzimní konference „Jsou média spravedlivá vůči justici?“ se zabývala vztahy mezi justicí a médii. Záznam konferencí naleznete na www.clovekamedia.cz

Jarní konference: Je ohrožena nezávislost veřejnoprávních médií?

Tak zněla otázka vznesená na 28. konferenci Člověk a média, kterou každého půl roku ve spolupráci s dalšími institucemi (zejména Energeia a Americké centrum) pořádá Hnutí fokoláře a nezisková organizace Pontes s cílem napomáhat sdělovacím prostředkům, aby „spojovaly lidi, jak to mají v popisu práce“. To v úvodu připomněla koordinátorka projektu Kateřina Hájková.

„Měl-li bych na položenou otázku odpovědět jedním slovem, řekl bych ‘ano’, měl-li bych odpovědět dvěma slovy, řekl bych ‘ano vždy’.“ Tímto nekompromisním a naprosto jednoznačným tvrzením začal své exposé novinář a publicista, donedávna pracovník Českého rozhlasu, Daniel Raus. Vysvětlil, že důvodem boje veřejnoprávních médií o nezávislost je tlak politiků, kteří rozhodují o jejich financování

a za to od nich očekávají „vděčnost“. (Připomínám, že nehovoříme o médiích soukromých, ale o takzvaných médiích veřejné služby, jimiž je Český rozhlas a Česká televize, které jsou hrazené z koncesionářských poplatků občanů.) Dalším ohrožením jsou podle Rause samotní občané vytvářející kulturu, v níž média působí: pokud se občanské povědomí o jejich užitečnosti hroutí, nahrává to „scestným“ myšlenkám o nutnosti jejich zestátnění nebo naopak privatizace; jedno i druhé by znamenalo naprostý konec jejich nezávislosti.

Ovšem ani sami jejich tvůrci nejsou při odpovědi na otázku o nezávislosti úplně „z obliga“. Tak jako politici jsou různí, jsou velice různí i novináři. V principu se od nich očekává, že budou vytvářet politikům jakousi protiváhu a usilovat o nezávislost na nich. Bohužel ne všichni to dokážou, někdy z důvodů subjektivně morálních, jindy pro svoji slabší profesionalitu, jež – jak se při debatě ukázalo – je v našich veřejných médiích malým problémem.

Jiným závažným problémem ohrožujícím nezávislost je přehnaná snaha novinářů o politickou korektnost. Původně byla nástrojem k tomu, aby hlas dostali i ti, kdo ho nemají, a aby informace byly vyvážené. To se bohužel zvrhlo v mechanické měření času, kolik každá strana dostane, a výsledkem je známý bonmot: „pět minut židům pět minut Hitlerovi“ (poprvé ho použil již J.-P. Sartre – cíli není to těžkost úplně nová).

Mediální prostředí zcela proměnil vstup internetu, který sice rozšířil prostor pro sdílení informací, ale snížil jejich serióznost a důvěryhodnost. Internet se stává „kachní farmou“ (ve smyslu novinářských kachen – neověřených informací); seriózní média nesmí za žádnou cenu na tuto hru přistoupit a měla by učit občany orientaci při rozlišování pravdy od omylu nebo lži či cílené propagandy v něčím zájmu. Podle další z diskutujících, předsedkyně platformy Svoboda médiím advokátky Hany Marvanové, naše veřejnoprávní média mají v této oblasti ještě co zlepšovat.

Platforma Marvanové usiluje mimo jiné o změnu zákona o médiích veřejné služby tak, aby v něm byla zakotvena pojistka pro odpolitizování jejich činnosti, například objektivnější volbou členů mediálních rad (tj. Rada ČR a Rada ČT), která by nemohla být předmětem politického handlu, jak je to dnes bohužel možné. Rady by měly být voleny na základě návrhů relevantních organizací (univerzity, církve, politické strany...), které by byly vyjmenovány přímo v zákoně. Novela zákona by rovněž posílila odbornost mediálních rad a dala by jim větší kontrolní pravomoc v oblasti financování veřejnoprávních médií.

S názorem, že volba mediálních rad musí být transparentní, živě souhlasil předseda jedné z nich, Rady České televize, Jan Bednář, třetí účastník debaty. Rady podle něho musí být pluralitní a k odvolání některého z jejich členů by musel být velmi závažný důvod, jakým je například spáchaný trestný čin.

Přes veškeré problémy, jež v práci veřejnoprávních médií přetrvávají, popřeli diskutující (dva z nich byli nebo jsou jejich pracovníky), že by v nich existovala přímá cenzura, kterou nelze zaměňovat za běžnou redakční práci editora, jejímž cílem je ověřitelnost publikovaných zpráv.

Všichni se v závěru shodli na tom, že nezávislost médií je nadčasovou potřebou a je třeba ji všemožně hájit. Konec konců je to i v dlouhodobém zájmu politiků: její popření by se kdykoli mohlo obrátit proti kterémukoli z nich. Zároveň vyslovili své optimistické přesvědčení, že média nezávislá zůstanou.

Jiří Kratochvíl

2.2.3 Cyklus Člověk a média

Podzemní konference: Nelehké soužití: média versus justice

Justice a média jsou dva důležité hráči, kteří značně ovlivňují život celé společnosti i každého jejího člena. Jejich vzájemným vztahem se zabývala 29. konference Člověk a média, konaná 20. října 2016 v Americkém kulturním centru v Praze. Justici zde zastupovala pražská vrchní státní zástupkyně Lenka Bradáčová, za média hovořil novinář z týdeníku Respekt Jaroslav Spurný a do role jakéhosi zprostředkovatele mezi nimi se pasoval advokát a senátor, bývalý policista Václav Láska. Zajímavá rozprava skutečně odhalila mnohé třecí plochy.

Úkolem lidí z justice je hledat a vymáhat spravedlnost, úlohou lidí z médií je o tom informovat. Tato na první pohled zřejmá dělba práce hned naráží na problém v odlišnosti přístupu mezi jedněmi a druhými. Hledání spravedlnosti je totiž proces dlouhý a komplikovaný, ale média potřebují informovat rychle a ve zkratce s cílem dosáhnout co největší sledovanosti a co nejvíc zaujmout.

Nastolování spravedlnosti je tvrdá a náročná práce, naproti tomu v médiích se stále více prosazuje trend, že něco se dozvědět má být pro čtenáře nebo posluchače spojeno i se zábavou. Tomu se podřizují například názvy novinových článků, které chtějí být úderné a chytlavé, ale vlastní text je mnohdy o něčem jiném. Kalkuluje se s tím, že nadpis je tím prvním a často i jediným, co čtenář registruje a co mu zůstane v paměti.

„Když čtu spoustu novinových článků a mediálních sdělení o věcech, které znám, na kterých jsem se třeba podílela nebo jsem jim byla přítomna, a čtu, jak jsou často interpretovány, tak se sama bojím věřit všem informacím z jiných oborů lidského počínání,“ vyslovuje Lenka Bradáčová svoje obavy vyplývající z její bohaté zkušenosti.

Není proto divu, že pracovníci justice jsou při kontaktu se sdělovacími prostředky zdrženliví. Je pravdou, že jejich interní předpisy omezují okruh dovoleně poskytovaných informací, ale novináři by přesto od nich očekávali větší vstřícnost. Často si stěžují – a nejen oni – na nesrozumitelnost vnesených rozsudků, při nichž je na prvním místě snaha dodržet formální postupy než najít pravdu.

Někdy se oprávněně podivují – a opět nejen oni – nad rozporuplností rozsudků vynesených soudy různého stupně: jeden stupeň vynese vysoký trest a druhý ho zruší. Nůžky mezi morálkou a zákonem jsou u nás široce otevřené.

Problémem se stávají nepochopitelné zvraty nebo „vyšumění“ do ztracena u široce medializovaných kauz, u nichž byly vkládány naděje ve funkčnost pověstných „božích mlýnů“. Z takového zklamání pak vznikají dlouhodobé škody především morálního charakteru, které snižují důvěru občanů v celý justiční systém. Jak se s tím má novinář vyrovnat?

Do popředí zde vystupuje otázka pravdy a hrozba její relativizace, což je vážný problém celého postmoderního světa. Velké nebezpečí spočívá v tom, že každý se domnívá, že má pravdu a že všechny „pravdy“ jsou si rovny. Pravdu lze sice nazírat z různých hledisek, ale sama o sobě nemůže existovat bez zakotvení v morálních hodnotách. Její hledání by mělo být společným úkolem médií i justice a mělo by se stát jejich styčným bodem, kde se konflikt proměňuje v setkání. Oba k tomu mohou přispívat svým dílem.

Z hlediska médií je pro hledání pravdy nutnou podmínkou větší otevřenost justičních pracovníků a poskytování dostatek ověřených informací, aby si je novináři nemuseli obstarávat pokoutně (pohled novináře). Jinou důležitou cestou by bylo zpřehlednění zákonů tak, aby si navzájem neodporovaly a respektovaly především zdravý rozum (pohled senátora). Ale především jde o to, aby do justice přicházeli pouze lidé čestní a všemi respektovaní, kteří se stanou zárukou, že právo nebude vytlačovat morálku (pohled státní nástupkyně).

Na žádnou z nadhozených otázek nepřišla vyčerpávající odpověď, což vzhledem k šíři a závažnosti pojednávané problematiky nikdo ani neočekával. Důležité však je, že se takové otázky kladou a diskutuje se o nich kultivovaným způsobem, který účastníky nerozděluje. To je hlavním cílem série konferencí Člověk a média a za to patří dík všem jejich aktérům.

Jiří Kratochvíl

Videozáznam konferencí, které pořádá Hnutí fokoláře a které se konají jako součást celosvětové aktivity Net One dvakrát ročně za spolupráce s Konrad-Adenauer-Stiftung, zapsaným spolkem Pontes, Nadačním fondem Josefa Luxe, Americkým centrem velvyslanectví USA a s mediálním partnerem ADV Studio lze shlédnout na webových stránkách: www.clovekamedia.cz.

2.2.4 Hudební podvečer Hemže 2016

V neděli 9. října 2016 se konal v kostele Nanebevzetí Panny Marie na Hemžích u Chocně již tradiční benefiční koncert, který pořádal Nadační fond Josefa Luxe. Ve zcela zaplněném kostele se svým programem vystoupil **Prague Cello Quartet** v obsazení Petr Špaček, Jan Zvěřina, Jan Zemen a Ivan Vokáč. Zazněly skladby autorů Petr Iljič Čajkovskij, Antonín Dvořák, John Williams, Andrew Lloyd Weber, Freddie Mercury a Ennio Morricone.

Prague Cello Quartet

Čtveřice mladých umělců toho má společného více, než by se mohlo na první pohled zdát. Každý z nich je profesionálním violoncellistou, absolventem pražské hudební akademie. Všichni za sebou mají také studium hudby v zahraničí a četné účasti na prestižních domácích i zahraničních soutěžích a festivalech.

Především však společně tvoří originální a v České republice zcela unikátní uskupení s názvem PRAGUE CELLO QUARTET. Toto kvarteto debutovalo na podzim roku 2006 v Praze v paláci Žofín. Postupně vytvořili repertoár skladeb, přičemž každý z hráčů do souboru přinesl své oblíbené melodie. I proto rozsah skladeb, které Prague Cello Quartet posluchačům nabízí, obsahuje díla skladatelských mistrů klasické hudby, jazzovou tvorbu, hity nejznámějších moderních světových skupin, ale i známé kousky filmové hudby – a to vše v originální úpravě pro čtyři violoncellisty a jejich nástroje.

Jedním z cílů, které si Prague Cello Quartet vytyčilo, je přivést ke kvalitní hudbě posluchače každého věku a srozumitelnou cestou jim ukázat, že i klasická hudba “se dá poslouchat”. Hybnou silou kvarteta je potřeba tvořit. Originálně, bezprostředně, s radostí a zároveň kvalitně, o čemž vypovídá i fakt, že kvarteto každý rok účinkuje na stále větším počtu koncertů jak u nás, tak i v zahraničí. Jejich fanoušci oceňují známé melodie v netradiční úpravě, bezprostřednost mladých umělců, chuť experimentovat a také smysl pro vtip a překvapení. Každého posluchače může potěšit lahodný souzvuk čtyř violoncell, jejichž rozsah je velmi blízký lidskému hlasu a pokrývá jak basovou škálu, tak i vysoké houslové polohy.

Prague Cello Quartet

Mladí hudebníci svým spontánním a svěžím vystoupením potěšili nejen posluchače krásné hudby, ale i děti violoncelového oddělení ZUŠ v Chocni, které se v hojném počtu koncertu zúčastnily. Benefiční koncert byl malým poděkováním sponzorům a příznivcům nadačního fondu, bez nichž by fond nemohl uskutečňovat své cíle a financovat potřebné projekty.

Výtěžek benefičního koncertu činil 16 120,- Kč a bude použit na Program podpory etické výchovy na základních a středních školách.

Věra Luxová

3. Přehled o nadačních darech

3.1. Finanční nadační dary

<i>dárce</i>	<i>částka v Kč</i>
AB-EFEKT s.r.o.Praha	90 000
ABQ AGENCY s.r.o.Praha	90 000
Šojdrová Michaela	80 000
Zvánovec a.s. České Budějovice	50 000
Rybářství Litomyšl	30 000
Novotná Marie	10 000
Šilar Petr	5 000
Toppischová Miriam	5 000
Šuda Jaroslav	4 000
Gorun Petr	3 000
Bartoš František	2 000
Chýlková Vlasta	2 000
Rensová Marie	2 000
Hurychová Eva	1 200
Marek Petr	1 000
Petrof Jan	1 000
Brýdl Miroslav	500

3.2. Nefinanční dary

Daniela Kopecká Dako Ústí nad Orlicí	bezplatné poskytnutí ekonomických služeb
Vlastimil Bartoš Grantis s.r.o.Ústí nad Orlicí	tisk za režijní náklady
ACTIVE 24 s.r.o. Praha	sponzorování virtuálního serveru internetové prezentace
Ludmila Barborková	administrace
Jan Lux	aktualizace internetových stránek
Pekařství Lifka Choceň	pekařské výrobky-občerstvení Hemže

Naše poděkování patří drobnějším dárcům i těm, kteří přispěli mnohdy nemalou částkou v rámci benefičních akcí. Děkujeme veřejným představitelům a všem, kdo nás podpořili svou účastí při kulturně společenských akcích. Děkujeme také – nám někdy i neznámým – obětavým pomocníkům a dárcům.

4. Přehled o poskytnutých příspěvcích

subjekt	výše nadačního příspěvku v Kč
Program podpory etické výchovy	
Základní škola a Mateřská škola Povrly	20 000
Církevní základní škola Veselí nad Moravou	20 000
Gymnázium Dr. Emila Holuba, Holice	20 000
Církevní základní škola ORBIS-PICTUS, Tábor	20 000
Masarykova základní škola Zásada	20 000
Základní škola Hradební, Broumov	15 000
Základní škola Brumov – Bylnice	15 000
ZŠ a MŠ Hradec Králové – Svobodné Dvory	15 000
Gymnázium a SOŠ pedagogická Nová Paka	15 000
Základní škola a ZUŠ Dolní Němčí	15 000
Základní škola Floriána Bayera, Kopřivnice	10 000
Základní škola Turnov	10 000
Základní škola a Mateřská škola Darkovice	10 000
Základní škola 28. října Žamberk	10 000
Program podpory pacientů s hemato-onkologickým onemocněním	
AMELIE, z.s.	39 000
DIAGNÓZA LEUKEMIE, z.s.	30 000
Ostatní subjekty	
Pontes o.s. Praha (cyklus Člověk a média)	20 000
Obecně prospěšná společnost DLAŇ ŽIVOTU	15 000
ONŽ z.s. ochrana nenarozeného života	20 000

Z obdržených zpráv o využití nadačních příspěvků vyplývá, že podpořené subjekty použily poskytnuté prostředky ve shodě s našimi i svými cíli.

5. Účetní závěrka – výsledky

Majetek fondu k 31.12.2016 v Kč	503 977
z toho: hmotný majetek:	7 399
finanční majetek:	496 578

Výsledky hospodaření za rok 2016 v Kč

NÁKLADY	
tisk (výroční zpráva, diplomy, grafika)	17 104
hudební produkce Hemže, doména, poštovné	10 610
poskytnuté nadační příspěvky	339 000
video-spot, hodnocení projektů	9 178
poplatky banky	3 008
NÁKLADY CELKEM	378 900
VÝNOSY	
příjmy z koncertu Hemže	16 120
přijaté dary	376 700
přijaté vrácené poplatky banky	1 944
VÝNOSY CELKEM	394 764
VÝSLEDEK	15 864

5.1. Zhodnocení základních údajů účetní závěrky

V hodnoceném období roku 2016 poskytnul nadační fond příspěvky ve výši 339 tis. Kč. Podpora směřovala především do podpory výuky EtV na základních a středních školách a do programu podpory pacientů s hemato-onkologickým onemocněním. Protože fond obdržel nadační dary v hodnotě více jak 376 tis., skončilo jeho hospodaření mírným kladným hospodářským výsledkem téměř ve výši 16 tis. Kč. Fond v hodnoceném období využil veškeré získané prostředky k podpoře tradičních programů i rozvoji dalších aktivit.

5.2. Zhodnocení pravidla pro omezení nákladů na správu

Procento nákladů na správu fondu v relaci k poskytnutým nadačním příspěvkům, stanovené na max. 35 %, nebylo překročeno. Skutečné čerpání činilo 39 900 Kč, což je vzhledem k výši finančních příspěvků poskytnutých v roce 2016 pouze cca 12 %. Opět bylo tvořeno pouze náklady na tisk výroční zprávy a diplomů, bankovními poplatky a financováním domény. Výdaje na vlastní správu fondu a realizaci jeho programů byly díky bezplatné práci členů SR i v roce 2016 opět nulové.

6. Výňatek ze zprávy revizora

Na základě kontroly předložených dokladů a přezkoumání účetní závěrky za rok 2016 konstatují, že nadační fond aktivně naplňoval svůj účel a vyvíjel v roce 2016 svou činnost v souladu se zákonem č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, nadační listinou, statutem nadačního fondu a ostatními právními předpisy.

7. Záměry Nadačního fondu Josefa Luxe pro rok 2017

V roce 2017 budeme pokračovat v našich již osvědčených programech podpory etické výchovy na základních a středních školách a patientských organizací nemocných leukémií. Pro rok 2017 je vyhlášena Cena Josefa Luxe, která bude vítězi předána při podzimní konferenci Člověk a média. Pozornost budeme nadále věnovat i světu mediální výchovy a osvěty podporou mediálních konferencí cyklu Člověk a média. Během října se uskuteční již tradiční Hudební podvečer Hemže 2017. Chceme nadále s vytrvalostí pokračovat ve svém úsilí a rozvíjet naše programy, a proto doufáme, že se nám podaří oslovit dostatečný počet štedrých dárců. Především na nich totiž závisí další rozvoj a kvalita našich projektů.

1. Účel nadačního fondu.....	3
2. Přehled činností.....	4
3. Přehled o nadačních darech.....	17
4. Přehled o poskytnutých příspěvcích.....	19
5. Účetní závěrka – výsledky.....	20
6. Výňatek ze zprávy revizora	21
7. Záměry Nadačního fondu Josefa Luxe pro rok 2017	21

Tisk Grantis, Ústí nad Orlicí